

TÜRK TORAKS DERNEĞİ ONUR KURULU YÖNERGESİ

AMAÇ

Madde 1: Bu yönerge, Türk Toraks Derneği (TTD) Tüzüğü'nün 18. maddesinde belirlenen Genel Merkez Onur Kurulu için öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında izlenecek yolu ve uyulacak kuralları açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

OLUŞUM

Madde 2: Onur Kurulu derneğin organlarından biridir. Genel Merkez Onur Kurulu, Adaylık ve Seçim Süreci Komitesi tarafından tasnif edilen adaylar arasından, Genel Kurul tarafından kapalı oyla 2 yıl için seçilen 5 asli ve 2 yedek üyeden oluşur. Asli üyeler, kendi aralarında oylama yaparak bir başkan ve bir sekreter seçerler. Onur Kurulu'na seçilebilmek için; tüzükte asli üyelik için gerekli koşullardan başka, en az 15 yıllık mesleki deneyimin bulunması gereklidir.

GÖREVLER

Madde 3: TTD tüzüğünün 18. maddesine göre, Onur Kurulu;

3.1. TTD üyelerinin meslek onurunun korunması için her türlü tedbiri alır.

3.2. Hekimlik uygulamaları, bilimsel çalışmalar, sosyal davranış ve mesleki ahlak kurallarına uyum konularında Genel Merkez Yönetim Kurulu'na (MYK) önerilerde bulunarak yardımcı olur.

3.3. Uluslararası ve ulusal planda geçerli etik ilkelerin, kanun, tüzük, yönerge ve genelgelerin dernek üyelerince uygulanmasını teşvik eder.

3.4. Gelen şikayetleri değerlendirir ve gerekirse müeyyide uygulamak üzere Genel Merkez Yönetim Kurulu'na öneride bulunur.

3.5. Genel Merkez Yönetim Kurulu'na üyelikten ihraç önerisinde bulunur.

3.6. Onur Kurulu üyeleri, Genel Kurula katılır, tartışılan konularda görüş bildirir. Ancak; Onur Kurulu üyeleri, bağlı oldukları dernek şubesi adına delege seçilmedikleri sürece karar aşamasında oy kullanamazlar.

3.7. Onur Kurulu asli üyeleri, Genel Merkez Danışma Komitesi'ne katılır ve bir yönerge ile açıkça tanımlanmış konularda ve Genel Merkez Yürütme Kurulu'nun diğer ihtiyaç duyabileceği konularda, Genel Merkez Yönetim Kurulu'na tavsiye niteliğinde kararlar alır.

3.8. Onur Kurulu üyeleri, buldukları ildeki dernek Şube Danışma Komitesi toplantılarına davet üzerine katılarak; bilgi verebilirler, görüş belirtebilirler, fakat karar aşamasında oy kullanamazlar.

İŞLEYİŞ BİÇİMİ

Madde 4: Onur Kurulu, gelen şikâyetleri dernek tüzüğü, yönerge, etik yönerge, düzenleme ve kanunlar çerçevesinde değerlendirir ve gerekirse müeyyide uygulamak üzere yada üyenin ihracı için Genel Merkez Yönetim Kurulu'na öneri vermek ve Genel Kurul'dan karar almak yetkisindedir. Dernek Başkanı bu toplantılara katılabilir, bilgi verebilir; fakat oy kullanamaz.

KAPSAM

Madde 5.

Bu yönerge, Türk Toraks Derneği üyelerinin mesleki uygulama, bilimsel araştırma, eğitim ve hizmet alanında uymakla yükümlü oldukları etik ilke ve kuralları kapsar. Bu yönerge kapsamındaki kişiler hakkında bağlı buldukları kamu kurumu veya tabip odası tarafından disiplin soruşturması yapılması veya yapılmaması bu yönergeye göre işlem yapılmasını engellemez.

ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

Madde 6.

Onur Kurulu'nun başlıca çalışma yöntemleri şunlar olacaktır.

6.1. Etik ilkelerin tanımlanarak duyurulması: Onur Kurulu, dernek üyeleri içinde uluslararası ve ulusal düzeyde tanımlanmış olan etik ilkelerin tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapar. Bu amaçla, derneğin bilimsel aktiviteleri içinde kurslar düzenler, sunumlar yapar, broşürler ve slayt setleri aracılığı ile bunların internet ortamında üyelere ulaşmasını sağlar. Kurulca hazırlanan eğitim materyalleri MYK tarafından onaylandıktan sonra yayınlanabilir. MYK Onur Kurulu'ndan gelen materyallerin yayınlanıp yayınlanamayacağı konusunda en geç 3 ay içinde yanıt verir. Onur Kurulu aktiviteleri de Sürekli Tıp Eğitimi (STE) ilkelerine tabidir.

6.2. Çok sayıda üyenin aktif katılımının sağlanması: Dernek düzeyinde etkili olabilmek için şubelerde Onur Kurulu'na yardımcı olmak üzere çalışma grubu kurulabilir. Bu kişiler Onur Kurulu'ndan şubeye ve tersi yönde karşılıklı bilgi akışından sorumlu olurlar.

6.3 Danışmanlık görevi: Onur Kurulu başta MYK olmak üzere derneğin tüm kurullarına ve üyelerine etik konularda danışmanlık yapar ve önerilerde bulunur. Onur Kurulu'na başvurular Genel Sekreterlik üzerinden ve MYK yoluyla olur.

TOPLANTILAR

Madde 7.

Onur Kurulu, yılda 2 kez olağan toplantı yapar. Bu toplantılar, Genel Kurul toplantısı öncesi ve sonrası günlerde olabilir. Bu toplantıya Onur Kurulu Başkanı veya Sekreteri gündem hazırlayarak çağrı yapar. Ayrıca; Onur Kurulu, MYK'nın çağrısıyla veya üyelerinin çoğunluğunun isteği ile olağandışı olarak toplanabilir. Gerektiğinde MYK'dan toplantı koşullarının sağlanması konusunda destek istenebilir. MYK, çağrısını Genel Sekreter aracılığıyla Onur Kurulu Başkanı'na veya Sekreteri'ne iletir. Kurul toplantıya çağrıldığı tarihi takip eden en geç otuz gün içinde toplanmak zorundadır.

Kurul en az 3 üyenin hazır bulunması ile toplanabilir. Bu durumda kararın oybirliği ile verilmesi gerekir. Beş veya 4 üyenin toplantıda bulunduğu durumlarda karar en az 3 üyeye dayanan oy çokluğu ile alınır.

Ayrıca geçerli mazeret olmaksızın 3 kez ardarda toplantılara katılmayan üyenin kurul üyeliği düşer. Yerine yedek üye çağrılır.

TEMEL ALINACAK KURALLAR

Madde 8.

Onur Kurulu, genel geçerliliği olan uluslararası ve ulusal ilke, yasa, yönerge, tüzük ve genelgeler çerçevesinde çalışacaktır.

Temel alınacak başlıca dökümanlar şunlardır. Bunlar yenilendikçe düzeltilmiş versiyonları kullanılacaktır:

1. Toraks Derneği STE İlkeleri
2. Dünya Tıp Birliği Helsinki Bildirgesi 1994 (Revizyon 2013)
3. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Yasa
4. Tıbbi Deontoloji Tüzüğü Tarih: 13.1.1960 Sayı 10.436
5. Türk Tabipler Birliği (TTB) Hekimlik Meslek Etiği Kuralları (TTB 47.Genel Kurulunda kabul edilmiş, 10-11 Ekim 1998)
6. İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik (ResmiGazeteTarihi: 13.04.2013,ResmiGazeteSayısı: 28617)
7. Beşeri Tıbbi Ürünlerin Tanıtım Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi: 14.10.2012, Resmi Gazete Sayısı: 28441)
8. Hasta Hakları Yönetmeliği (Resmi Gazete Tarihi: 01.08.1998, Resmi Gazete Sayısı: 23420)
9. Türk Tabipler Birliği Olağanüstü Ortamlarda Hekimlik Faaliyetleri İle ilgili Mevzuat

ÜZERİNDE ÇALIŞILACAK TEMEL KONULAR ŞUNLAR OLACAKTIR.

Madde 9.

- I. Bilimsel araştırma ve yayın etiği
- II. Hekim endüstri ilişkileri
- III. Hekim hasta ilişkileri
- IV. Hekim hekim ilişkileri
- V. Reklam ve tanıtım

Yukarıda belirtilen başlıklar ile ilgili başlangıç olarak kabul edilen açılımlar aşağıda belirtilmiştir. Bu açılımlar geliştirilmeye açıktır.

I . Bilimsel araştırma ve yayın etiği:

- a. Özellikle ilaç araştırmalarında; bu araştırmaların üniversitelerde akademik kurullar, diğer hastanelerde eşdeğer ilgili üst kurulların onayı ile yapılması, katılacak araştırmacıların konu hakkında deneyimli hekimler olması ve onaylanması, araştırma bütçelerinin şeffaf ve izlenebilir olması, yerel onur kurululardan izin alınması önerilir.
- b. Dernek yayınlarında yayınlanacak prospektif insan ve hayvan araştırmalarında yukarıdaki ilkelerin uygulanması, yerel onur kurulu onayı alınması ve varsa sponsorun adının belirtilmesi gözetilmelidir.
- c. Dernek tarafından desteklenecek olan araştırma projelerinin Onur Kurulu onayı alması şartı gözetilmelidir.
- d. Tüm sunum ve yayınlarda alıntılarının kaynağı belirtilmeli, yazarlar site edilmelidir.

II. Hekim-Endüstri ilişkileri:

- a. Temel ilkimiz Türk Toraks Derneği STE ilkeleri olacaktır.
- b. Bireysel sponsorlukla bilimsel aktivitelere katılacak üyelerin bu sponsorlukları kabulü aşamasında şeffaflık ve hakkaniyet ilkeleri çerçevesinde davranılması gözetilmelidir.
- c. İlaç firmalarının ülkemizde yapacağı tanıtım faaliyetlerinde, amacı aşan aktivitelere kaçınılması önerilecektir.
- d. Akılcı ilaç kullanımının yaygınlaştırılması, gereksiz tetkik ve tedavi harcamalarından kaçınılması amacıyla tüm birimlerde tanı ve tedavi uygulamalarında ulusal ve uluslararası mesleki örgütlerce belirlenen tanı ve tedavi ilkelerine veya kanıta dayalı tıp verilerine uyumun gözetilmesi teşvik edilmelidir.

III. Hekim-Hasta ilişkileri

- a. Hekimlerin, hasta ile olan ilişkilerinde, uluslararası bildirgelere, ülkemizde geçerli hasta hakları bildirgelerine uygun yararlılık, gizlilik, hasta özerkliğine saygılılık ve adalet ilkelerine uygun davranmaları teşvik edilmelidir.
- b. Girişimsel tanı ve tedavi uygulamalarında hastaya sözlü ve yazılı aydınlatılmış onam uygulanımı teşvik edilecektir.
- c. Hastalara uygulanacak olan araştırma protokolleri yazılı olarak hazırlanmalı, buna titizlikle uyulmalı ve hastanın “Bilme Hakkı”na saygı gösterilmelidir.
- d. Hasta kimliğinin ve bilgilerinin gizliliğine özen gösterilmelidir.
- e. Ülke çapında meslekleri veya yaptıkları iş gereği kamuoyuna mal olmuş kişilerin kendi hastası olduğunu, hastaların kimliklerini medya aracılığı ile açıklayarak, haksız rekabet koşullarının doğuşunu sağlamaktan kesinlikle kaçınılmalıdır.
- f. T.C. Yasa ve yönergeleri ile tarif edilerek yasaklanmış olmasına rağmen ticaret faaliyetlerinde bulunmak, ücrette diktotomi ve simsarlık ilişkilerine yönlenmek ve yapmaktan kaçınılmalıdır.
- g. Meslekte bilgi ve beceri yetersizliğinden ötürü veya yanlış endikasyonla eksik ya da yanlış tanı ve tedavide bulunarak hastaya zarar vermek.

IV. Hekim-Hekim ilişkileri:

- a. Kurulumuz, Türk Toraks Derneği'nin tüzük ve yönergeleriyle tanımladığı tüm kurulların, görev ve sorumluluklarının varlığına ve işlerliğine saygı gösterilmesini önerir.
- b. Kurulumuz, konsültasyon etiği kurallarını belirlemeyi ve uygulanmasını amaçlamaktadır.

V. Reklam ve tanıtım:

- a. Bu konuda Türk Tabipler Birliği ilkeleri, Türkiye İlaç İşverenleri Sendikası ve Sağlık Bakanlığı yönergelerine uyulur.
- b. Kurulumuz, halkın reklam amacıyla yanlış bilgilendirilmesinden kaçınılmasını önermektedir.
- c. Bu kapsamda aşağıda belirtilen veya benzeri eylemler ispatlanmış iseler kesin olarak “Kurallara Uymayan Eylem” olarak değerlendirirler:
 1. Hak etmediği unvan ve sıfatları kullanmak.
 2. Yetkisi olmadığı halde Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nde gösterilenler dışında unvan ve sıfat kullanımı.
 3. Kamuoyunu, dolayısıyla hasta ve yakınlarını medyada yaptığı görsel, işitsel ve yazılı beyan veyailan diğer meslektaşlarını küçük düşüren davranışlarda bulunmak.
 4. Medyada yukarıdaki kapsamdaki yayınları yasal yollarla tekzip etmemiş bulunmak.

5. Kamuoyunu yanıltıcı, abartılı, bağlayıcı, haksız rekabet koşullarını doğuran reklam veya ilan verme.
6. Tıbbi bir başarıyı suistimal ederek, abartarak yayınlamak.

SORUŞTURMA AÇILMASI

Madde 10.

Dernek üyeleri hakkında soruşturma yürütülmesi konusunda MYK karar alır, Dernek üyeleri, herhangi bir konuda soruşturma yürütülmesi amacıyla MYK'na başvurabilirler. Başvuran üye kimden veya neden şikayetçi olduğunu kanıtlarıyla birlikte MYK'na bildirir. MYK şikayeti izleyen ilk toplantısında kanıtları değerlendirerek ilgili üye hakkında soruşturma yürütülüp yürütülmeyeceği konusunda karar verir. Şikayette bulunulan kişi MYK üyelerinden biri veya 1. dereceden akrabası ise ilgili MYK üyesi bu soruşturma kararının verileceği toplantıya katılmaz.

Herhangi bir yakınma ve şikayet başvurusu olmadan da MYK herhangi bir konuda soruşturma açma kararı verilebilir.

Genel Sekreter MYK kararını ayrıca hakkında soruşturma açılan kişiye bildirerek, yazılı savunma hazırlamasını, kanıtlarıyla birlikte 15 gün içinde Genel Merkez adresine ulaştırmasını ister. MYK, savunmayı inceleyerek soruşturma açılıp açılmamasına karar verir. Soruşturma kararı alınırsa tüm belgeler Genel Merkez'de bulunan yeminli bir sekreter tarafından Onur Kurulu üyelerine ulaştırılır. İlgili toplantıdan önce tüm üyeler konuyu inceleme imkanı bulurlar.

Konunun önemi veya aciliyetine göre ya Onur Kurulu'un olağan toplantısı beklenir ya da kurul olağanüstü toplantıya çağrılır.

SORUŞTURMANIN YÜRÜTÜLMESİ

Madde 11.

İlgili toplantıda Onur Kurulu üyeleri ilgili belgeleri ve kanıtları yeterli bulurlarsa karar alabilirler. Ayrıca; konuyu netleştirmek amacıyla soruşturulan kişiyle veya konunun tanıklarıyla yüz yüze görüşmeye ve/veya uzman görüşü istemeye karar verebilirler. Onur Kurulu konuyla ilgili TTD üyesi olan veya olmayan bir veya birkaç uzmandan yazılı görüş isteyebilir. Yazışmaya Onur Kurulu'un, bu uzmanı soruşturma konusunda danışman olarak seçtiğine dair karar eklenir. Ancak danışman olarak seçilen kişi haklı sebeplerle görevi kabul etmeyebilir.

Tüm yazışmalar "GİZLİ ve KİŞİYE ÖZEL" kaydı ile yapılır.

Danışman olarak seçilen kişi 30 gün içinde konuyla ilgili tüm kanıtları toplayarak bir rapor hazırlar ve raporu Onur Kurulu Sekreterine gönderir. Onur kurulu en geç 30 gün içinde raporunu tamamlar ve yazılı olarak MYK'ya sunar.

SORUŞTURMA ZAMAN AŞIMI

Madde 12.

Disiplin cezası gerektiren suçlar hakkında 2 yıl içinde herhangi bir soruşturmaya başlanmamış ise bu suçlar ile ilgili disiplin işlemi yapılamaz. Disiplin cezası gerektiren eylem aynı zamanda bir suç oluşturuyor ve bu suç için yasa daha uzun bir zaman aşımı süresi (2 yıl ve üzeri) koymuş bulunuyorsa bu zaman aşımı süresi uygulanır.

MÜEYYİDELER

Madde 13.

Onur Kurulu “Etik Kurallara Uymayan Eylem” olarak nitelediği eylemler hakkında aşağıdaki müeyyidelerin uygulanmasını MYK'dan talep edebilir.

a. Üyelikten Çıkarma

Bu konuda TTD Tüzüğü 6. Maddesi uygulanır. Bu maddenin “e” bendine göre, derneğin etik ilkeleri ve çalışmaları ile bağdaşmayan davranışlarda bulunan, dernek amaçlarına aykırı hareketlerde bulunan ve dernek çalışmalarını engelleyici davranışlarda bulunanların dernek üyeliği düşer.

Aynı maddenin “e” bendine göre Onur Kurulu'nca ihracı talep edilenler MYK tarafından talebin kabulü durumunda ilk Genel Merkez Genel Kurulu'na kadar geçici olarak ihraç edilirler. Genel Kurul'un kararı yargı yolları açık olmak üzere kesindir.

b. Uyarı

c. Takvimli bilimsel toplantılarda bir veya iki yıl sunuş kısıtlaması

d. Dernek Yayın Organı'nda yazı basım kısıtlaması

e. Özellikle medyada yer alan hakikat dışı veya abartılı bilgiler için dernek tarafından tezkip işlemleri

f. Birim Yürütme Kurulu'ndaki görevinden çıkarılması ve Birim Aktif Üyelikleri'nin iki yıl süreyle dondurulması

g. Bir üst kuruluş olan TTB Merkez Konseyi'nde etik dışı davranışın duyurulması

h. Uygulanması kesinlik kazanan müeyyidelerin Dernek Yayın Organı'nda basılması ve duyurulması

YAZIŞMALAR

Madde 14.

Onur Kurulu Başkanı ve Sekreteri yazıŐmaları bizzat kendisi yapabileceği gibi, Toraks Derneği Genel Sekreterliđi'nden sekreteryaya görevlerini yapmasını isteyebilir. Bu konuda Genel Merkezde bir sekreter "Yeminli Sekreter" olarak görevlendirilir.

TEMEL ALINAN ANA KAYNAKLAR

1. Türk Oftamoloji – Onur kurulu Yönergesi

2. Türk Tabipler Birliği-Av. Mustafa Güler- Hekimler ve Tabip Odası Yöneticiler İçin Mevzuat 3. Baskı. Ankara

2001. __